

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 700

van **RIK DAEMS**

datum: 15 februari 2018

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

Wegenwerken - Tijdelijke signalisatie

Wie zich in het verkeer begeeft, wordt bij werken op de openbare weg regelmatig geconfronteerd met een oerwoud van tijdelijke verkeerssignalisatieborden. Soms volgen de borden met verschillende maximumsnelheden elkaar snel op en soms staan ze zelfs door elkaar. Zo heerste er in juli 2016 grote verwarring op de E40 door borden die aankondigden dat men niet op de linkerrijstrook mocht rijden, terwijl net deze strook de enige bleek te zijn die berijdbaar was.

Foute signalisatie door de aannemer tijdens wegenwerken is niet alleen een bron van ergernis en onnodig fileleed. Ze kan ook aan de basis liggen van ernstige ongevallen of het uitschrijven van onterechte boetes ten gevolge van gebrekkige signalisatie.

In fine is de wegbeheerder aansprakelijk ingevolge artikel 1284, eerste lid van het burgerlijk wetboek. Dit artikel bevat een vermoeden van aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door een gebrek in een zaak. De aansprakelijke persoon is de bewaarder van de zaak. Voor de openbare wegen is dat de wegbeheerder onder wiens bevoegdheid de weg valt (gewest voor de autosnelwegen en rijkswegen, provincie voor de provinciewegen en de gemeente voor de gemeentewegen).

Wat betreft het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg is tevens het ministerieel besluit van 7 mei 1999 van belang. Dit besluit verplicht de aannemer onder meer om de verkeerstekens weg te nemen zodra de werken zijn beëindigd, alsook de verkeerstekens afdoend te bedekken of weg te nemen wanneer de werken voor een bepaalde tijd onderbroken worden of buiten de werkuren, onder meer 's avonds evenals gedurende de weekends. Dit MB biedt een antwoord op de vragen m.b.t. verantwoordelijkheid voor de plaatsing en controle en welke signalisatie vereist is. Het zijn uiteindelijk de minister/burgemeester die de toestemming moet geven over de plaatsing van de signalisatie die minimaal bepaald wordt in het MB.

Ik ontvang zeer regelmatig klachten van automobilisten die beboet worden omdat ze bepaalde verkeerssignalisatie niet hebben nageleefd die onterecht was aangebracht of soms zelfs in rechtstreekse tegenspraak is met borden die zeer dicht bij het verkeerssignalisatiebord staan dat niet zou zijn gerespecteerd. De getroffen personen weten niet waar zij terecht kunnen met hun grieven.

1. Hoeveel klachten werden er in 2017 ontvangen over gebrekkige signalisatie bij wegenwerken op wegen die onder het beheer van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) vallen? Hoe verhouden deze cijfers zich tot de voorgaande jaren?

2. Wordt er bij ongevallen aan wegenwerken structureel gecontroleerd of foutieve signalisatie de oorzaak zou kunnen zijn van het ongeval? Zo ja, hoeveel ongevallen werden hierdoor in 2017 veroorzaakt?
3. Het plaatsen van tijdelijke signalisatie maakt in de meeste gevallen deel uit van de aanbestedingsovereenkomst bij openbare werken.

Hoe vaak heeft AWV (of anderen die werken aanbesteden aan de openbare weg in opdracht van de Vlaamse overheid, zoals De Werkvennootschap of BAM) in 2017 een aannemer in gebreke gesteld voor het foutief plaatsen van tijdelijke signalisatie bij wegenwerken? Is hier een evolutie merkbaar ten opzichte van de voorgaande jaren?
4. Wie staat in voor de controle van de tijdelijk aangebrachte verkeerssignalisatie? Hoeveel maal per jaar wordt er foute signalisatie aangetroffen op een werf op de openbare weg?
5. Kan een aannemer die herhaaldelijk in gebreke wordt gesteld wat betreft het aanbrengen van tijdelijke signalisatie bij wegenwerken, geweerd worden van deelname aan toekomstige openbare aanbestedingen voor wegenwerken? Kan dit worden toegelicht en is dit reeds gebeurd?
6. Welke initiatieven zijn er de afgelopen jaren genomen om de kwaliteit van tijdelijke signalisatie bij wegenwerken te verbeteren? Staan er nieuwe initiatieven op stapel?
7. Op welke manier worden lokale besturen ondersteund om ook bij wegenwerken op lokale wegen de tijdelijke signalisatie zo kwaliteitsvol en uniform mogelijk te voorzien?

BEN WEYTS

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

ANTWOORD

op vraag nr. 700 van 15 februari 2018

van **RIK DAEMS**

1. Op basis van de gegevens van het Meldpunt Wegen en het Meldpunt Fietspaden kom ik tot de volgende gegevens:

- Meldpunt wegen: wegenwerken > werfsignalisatie :

2015	2016	2017
112	106	155

- Meldpunt fietspaden: wegwerkzaamheden > de signalisatie bij de werken is onvoldoende :

2015	2016	2017
53	44	68

Zoals de cijfers laten zien, stijgt het aantal opmerkingen ten opzichte van de vorige jaren. Eén en ander heeft te maken met het feit dat er de laatste jaren meer wordt ingezet op communicatie en klantvriendelijkheid, waardoor de drempel voor de burger om een klacht of melding op te stellen, wordt verlaagd.

2. Ongevallen worden vastgelegd in het ongevallenformulier. Hierin wordt niet vermeld of de werfsignalisatie al dan niet in orde is.
3. Inzake ingebrekestellingen met betrekking tot de werfsignalisatie wordt niet formeel en systematisch bijgehouden door wie en hoeveel overtredingen er worden vastgesteld. In deze wordt immers meestal pragmatisch gewerkt en steeds kort op de bal gespeeld. Correcties, als die nodig zouden zijn, worden door de werftoezichter onmiddellijk mondeling aan de aannemer meegedeeld die onmiddellijk de nodige aanpassingen doet. Veel gebreken in de signalisatie zijn trouwens niet een gevolg van een fout in de initiële opstelling, die immers op basis van het signalisatieplan moet worden geplaatst, maar een gevolg van aanrijdingen door weggebruikers (in dat laatste geval is dit geen fout van de aannemer).
4. Controle op de werfsignalisatie gebeurt op voorhand bij de opmaak van het signalisatieplan door de bevoegde politiediensten en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) (deze laatste als dit werken op gewestwegen betreft). Ook voor werken op gewestwegen moet de werfsignalisatievergunning waar het signalisatieplan

deel van uitmaakt, trouwens door de gemeente worden goedgekeurd. Voor autosnelwegen wordt deze vergunning door AWW afgeleverd.

Controle nadien op het terrein gebeurt door de bevoegde politiediensten, de AWW-werftoezichter (voor werken op gewestdomein), de aannemer en de veiligheidscoördinator-verwezenlijking bij werven die bestaan uit meer dan één aannemer. Zoals hiervoor gemeld, wordt de info niet systematisch bijgehouden omdat in deze pragmatisch wordt gewerkt.

5. In principe kan aan een aannemer die onder andere PV's ontving voor foutieve tijdelijke signalisatie, worden geweigerd om een attest van goede uitvoering af te leveren. Dit attest van goede uitvoering kan één van de vereisten zijn bij een volgende aanbesteding. Theoretisch is het aldus mogelijk dat een aannemer zou worden geweigerd omwille van foutief geplaatste tijdelijke signalisatie. Dit is evenwel nog niet gebeurd, gezien een dergelijke sanctie meestal niet in verhouding staat met de grootte van de inbreuk die is vastgesteld.
6. Een wijziging van het M.B. van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg, wordt momenteel voorbereid. Hierbij zullen een aantal evoluties die de voorbije jaren plaatsvonden, wettelijk worden verankerd (met name een regeling van de verhouding tussen de vaste en dynamische signalisatie die voor werfsignalisatie wordt gebruikt, de bepaling maximale duurtijd van mobiele werken 6de categorie, mogelijkheid tot opstelling van werfsignalisatie boven de rijbaan, gelijkschakeling van type werfbakens bij 1ste en 5de categorie, en het gebruik van botsabsorbeerders bij mobiele werken). Daarnaast werden binnen de schoot van mijn administratie de werfsignalisatieschema's geactualiseerd inzake de werken 1ste, 5de en 6de categorie. Deze schema's bevatten de meest voorkomende typesituaties met opstelling van de vereiste werfsignalisatie. Een gelijkaardige oefening is bezig inzake werken van 2de categorie.
7. Aangezien lokale besturen de signalatievergunningen moeten goedkeuren, is het belangrijk dat deze materie ook op hun wegenis wordt toegepast. Nieuwe evoluties worden aan de gemeenten kenbaar gemaakt door middel van de Mobiliteitsbrief.